למאה חולין טהורין רבי אליעזר אומר תירום [ה] ותרקב שאני אומר היא סאה שנפלה היא סאה שעלתה וחכמים אומרים [ו] תעלה ותיאכל ניקודים [ז] או קליות או תילוש במי פירות או תתחלק לעיסות ובלבד שלא יהא במקום אחד כביצה ותני עלה אותן חולין לר'

יין נסך מחבית לבור חפי' כל היום כולו לרמון בטל וי"ל דהכא משמיה דריש לקיש [ח] והתם משמיה דר' יוחנן ומיהו קשה לרבי יוחנן דאפי' בטומאה דחולין לקיל [ט] דלייקינן בסמוך ממתניתין ובריית' דטומאה עורכת טומאה דקאמר שמע מינה קב חולין טמאין וכו' כ"ש לתיסור יש לו לעורר תיסור ומילתא דפשיטא היא בכולהי הש"ס לתיסור מעורר תיסור ובפרק הערל (יבמות דף פב:) נמי ממרינן דנתן סאה וטבל סאה כשר עד רובו אבל יתר [י] ממנו לא ולא ממרינן לרמון בטל ובפרק טובל (שבת דף קמג.) [יא] סאה של תרומה שנפלה לתוך ק' של חולין ולא הספיק להעלותה עד שנפלה תחתיה סאה ומיהו אין לומר כל כך להתם משום דסאה הלכה למשה מסיני [יב] אלא משום דסאה טמאה וטהורה אין מטמאה את הטהורה בלח הכשר וטומאה טבולה בטהורה ואוכלין בה בחולין [יג] ניקודים. כגון יבש בש טמאה טהורה: [יד] תעלה. מיבטל ותיאכל עם חוליה [טו] ומשום גזירה [טז] יתן דמים להכהנים או יריס ממנה סאה ותאכל להכהנים: ניקודים. ביוצא כמו יבש היה נקודים (יהושע ט). דעכשיו מע"ג שיש בה טמאה וטהורה אין מטמאה את הטהורה בלח הכשר וטומאה טבולה בטהורה ותיאכל ניקודים: וקליות. נמי דלא מיתכשרי ולא מקבלי טומאה: או תילוש נמי פירות. כמו מי תפוחים ותומים דמי פירות אין מכשירין [יז]: אותן חולין לר' אליעזר מה תהא עליהם. דלרבנן הא ממרינן בטולו בין חולין בין תרומה יהבל נקודים או קליות [יח] : תלה

למאה חולין טהורין. שלא הוכשרו ולא טימאתן בנפילתה: תירום. ירוס משם סאה ותירקב כדין תרומה טמאה שאני אומר כו' ותרומה טמאה תאכל בתלילה: תעלה. מיבטל ותיאכל עם חוליה [ג] ומשום גזירה [ד] יתן דמים להכהנים או יריס ממנה סאה ותאכל להכהנים: ניקודים. ביוצא כמו יבש היה נקודים (יהושע ט). דעכשיו מע"ג שיש בה טמאה וטהורה אין מטמאה את הטהורה בלח הכשר וטומאה טבולה בטהורה ותיאכל ניקודים: וקליות. נמי דלא מיתכשרי ולא מקבלי טומאה: או תילוש נמי פירות. כמו מי תפוחים ותומים דמי פירות אין מכשירין [ה]: אותן חולין לר' אליעזר מה תהא עליהם. דלרבנן הא ממרינן בטולו בין חולין בין תרומה יהבל נקודים או קליות [ו]:

יין נסך מחבית לבור אפי' כל היום כולו לרמון בטל וי"ל דהכא משמיה דריש לקיש [ח] והתם משמיה דר' יוחנן ומיהו קשה לרבי יוחנן דאפי' בטומאה דחולין לקיל [ט] דלייקינן בסמוך ממתניתין ובריית' דטומאה עורכת טומאה דקאמר שמע מינה קב חולין טמאין וכו' כ"ש לתיסור יש לו לעורר תיסור ומילתא דפשיטא היא בכולהי הש"ס לתיסור מעורר תיסור ובפרק הערל (יבמות דף פב:) נמי ממרינן דנתן סאה וטבל סאה כשר עד רובו אבל יתר [י] ממנו לא ולא ממרינן לרמון בטל ובפרק טובל (שבת דף קמג.) [יא] סאה של תרומה שנפלה לתוך ק' של חולין ולא הספיק להעלותה עד שנפלה תחתיה סאה ומיהו אין לומר כל כך להתם משום דסאה הלכה למשה מסיני [יב] אלא משום דסאה טמאה וטהורה אין מטמאה את הטהורה בלח הכשר וטומאה טבולה בטהורה ואוכלין בה בחולין [יג] ניקודים. כגון יבש בש טמאה טהורה: [יד] תעלה. מיבטל ותיאכל עם חוליה [טו] ומשום גזירה [טז] יתן דמים להכהנים או יריס ממנה סאה ותאכל להכהנים: ניקודים. ביוצא כמו יבש היה נקודים (יהושע ט). דעכשיו מע"ג שיש בה טמאה וטהורה אין מטמאה את הטהורה בלח הכשר וטומאה טבולה בטהורה ותיאכל ניקודים: וקליות. נמי דלא מיתכשרי ולא מקבלי טומאה: או תילוש נמי פירות. כמו מי תפוחים ותומים דמי פירות אין מכשירין [ה]: אותן חולין לר' אליעזר מה תהא עליהם. דלרבנן הא ממרינן בטולו בין חולין בין תרומה יהבל נקודים או קליות [ו]:

תירום ותירקב. כירוסלמי מני תפרח וקסה מטו בשופטני עפקינן שמומרין ליהנות בשריפתן ואינם מפיגים ומיניחים פומה לרקב ואין [ח] נו להסמיע מסה שהסאה תחי למיליה הוחיל וסבריה היה להתירה ע"א בטול כלמתי רבנן תעלה ותיאכל כו' וה"ק מו תפרח או תרקב או תפרח ותרקב [ט] אחר שהודו ר' אליעזר לומר תירום ותירקב קתני מתוספתא תירום ותרקב ותפרח [יא] לפיכך מני סכי ופיכך מני סכי וכן נמי מפסקת בפרק מלח פלילה (יבמות דף קד:) [יב] (שפירש לעיל) [יג] נגי קטנה שהלכה [יד] [טו] וכפפריס שלנו גרסינן תלימה פסולה וכירוסלמי גרסינן כשירה ובריש פקום שנהגו (פסחים דף נ"ו:) [טז] כהיות כל הספיחים לפורין חוץ מספיחי כרוב אין הגרסא כן בירוסלמי ומשמעות ר"ת וכיון דתרקב ותפרח כהאי תימה מי תירום וה"ק כו' בירוסלמי הני מלי עלמה ולכלי כסרה בטלים בשמד ומשתמים ות"ל להיכי ותרומה בשמד ומאה ולריך להיכי משום גזל השבח וכמה לכי [יז] מריש מתפרש ליכ"ל גזל השבח י"ל דלא פלוג רבנן: **תעלה** ותיאבל. פי' בקונט' מעלה לשון ביטול הוא ולא לשון הרמה [יח] כדקתני [יט] ר"ת תירום ולרבנן מעלה והא דתנן בפרק [כ] [כא] בתרת של מסכת עלמה התרומה ותרומת מעשר עולין בשמד ומאה ולריך להיכי התם משום הספק דהכא ומי יהיב דמי ומדע דקתני סיפא עלמה וכלאי הכרם אין לריך להיכי ואפ"ה תנן בהו לשון עלייה דתנן מי שהיו לו מבילי תלמן של כלאי הכרם וקתני התם יעלו ויחמאים: [כב] לקיש אליבא דר' ירמיה והתם: [כג] יתר מרובו לא: [כד] נוטל נמי אמרי' סאה של: [כה] זמני משום דאם: [כו] דאפילו בהספק אמרינן: [כז] דנדה בדרבנן הקילו וההיא דדם לתוך מים שאני: [כח] קאי והלשון ראשון ראשון בטל: [כט] רבה האיסור אסור: [ל] בתחתיה היתר שבולעת: [לא] נבילה אלא לענין שלא תועיל פליטתה משום דאיפשר לסוחטו אסור אבל כו' של היתר ולכך בטל: [לב] דכ"ש עד"ש לגל נר"ג. ס"ק, ג) ניקודים וקליות פי' דוקא בלא הכשר [דלא] מטמאו וא"ת אמאי מטמא הא אפשר דתילוש פחות מכאה ואחת ביוצה אין המים מטמאין ובניקודים וקליות דמסתמא לא משכחת כל כך בידה וע"ל אפילו כשהן מוכשרין אי אפשר לטמא עד שיהו מאה ואחד ביוצה מחובר ביחד וכן במי פירות יכול ללוש הכל יחד אבל בלישתו עם מים אין ללוש הכל ביחד אלא בחילוק עיסות שלא יהא כביצה במקום אחד ולפרש"י נמי יש לתרץ דמחמת שומן הפירות שהיו בימים הראשונים כדאמרי' (בב"ב דף צ"א) דנגרי חוטי דמשחא אם יעשה הכל נקודים וקליות ביחד יתחבר יחד במאה ואחד ביוצה מחמת השומן שלהם. מתוס' חיצוניות: ג) עם חוליה מתיבת ומשום עד סוף הדבור נרשם עליהם קו להורות כי לפ"ד ראוי למחקו: ד) מכשירין תעלה לשון ביטול הוא ולא לשון הרמה מדקתני בדר' אליעזר תירום ובדרבנן תעלה והא דתנן בפ"ב ממסכת עולה התרומה ותרומת מעשר עולים בא' ומאה וצריך להרים התם משום הפסד כהן ואי יהיב ליה דמי ספיפ עולה וכלאי הכרם אין צריך להרים ואפ"ה תנן בהו לשון עלייה דתנן מי שהיו לו מבילי תלמן של כלאי הכרם וקתני התם: ה) לקיש אליבא דר' ירמיה והתם: ו) יתר מרובו לא: ז) נוטל נמי אמרי' סאה של: ח) זמני משום דאם: ט) דאפילו בהספק אמרינן: י) דנדה בדרבנן הקילו וההיא דדם לתוך מים שאני: יא) קאי והלשון ראשון ראשון בטל: יב) רבה האיסור אסור: יג) בתחתיה היתר שבולעת: יד) נבילה אלא לענין שלא תועיל פליטתה משום דאיפשר לסוחטו אסור אבל כו' של היתר ולכך בטל: טו) דכ"ש עד"ש לגל נר"ג. ס"ק, ג) ניקודים וקליות פי' דוקא בלא הכשר [דלא] מטמאו וא"ת אמאי מטמא הא אפשר דתילוש פחות מכאה ואחת ביוצה אין המים מטמאין ובניקודים וקליות דמסתמא לא משכחת כל כך בידה וע"ל אפילו כשהן מוכשרין אי אפשר לטמא עד שיהו מאה ואחד ביוצה מחובר ביחד וכן במי פירות יכול ללוש הכל ביחד אבל בלישתו עם מים אין ללוש הכל ביחד אלא בחילוק עיסות שלא יהא כביצה במקום אחד ולפרש"י נמי יש לתרץ דמחמת שומן הפירות שהיו בימים הראשונים כדאמרי' (בב"ב דף צ"א) דנגרי חוטי דמשחא אם יעשה הכל נקודים וקליות ביחד יתחבר יחד במאה ואחד ביוצה מחמת השומן שלהם. מתוס' חיצוניות: ג) עם חוליה מתיבת ומשום עד סוף הדבור נרשם עליהם קו להורות כי לפ"ד ראוי למחקו: ד) מכשירין תעלה לשון ביטול הוא ולא לשון הרמה מדקתני בדר' אליעזר תירום ובדרבנן תעלה והא דתנן בפ"ב ממסכת עולה התרומה ותרומת מעשר עולים בא' ומאה וצריך להרים התם משום הפסד כהן ואי יהיב ליה דמי ספיפ עולה וכלאי הכרם אין צריך להרים ואפ"ה תנן בהו לשון עלייה דתנן מי שהיו לו מבילי תלמן של כלאי הכרם וקתני התם יעלו ויחמאים: [כב] לקיש אליבא דר' ירמיה והתם: [כג] יתר מרובו לא: [כד] נוטל נמי אמרי' סאה של: [כה] זמני משום דאם: [כו] דאפילו בהספק אמרינן: [כז] דנדה בדרבנן הקילו וההיא דדם לתוך מים שאני: [כח] קאי והלשון ראשון ראשון בטל: [כט] רבה האיסור אסור: [ל] בתחתיה היתר שבולעת: [לא] נבילה אלא לענין שלא תועיל פליטתה משום דאיפשר לסוחטו אסור אבל כו' של היתר ולכך בטל: [לב]

חלש לר"ל דאמר שאני אומר מי משכינן להו כטהורין לגמרי וקאמר יאכלנו נקודים או ילושו: **מה טעם.** לפ משכינן להו חולין גמורין [ז] לרבנן כיון דבטלה [ח] לר"ל הוחיל ואית ליה שאני אומר: **גזירה שמא יביו.** דלי משכינן להו טהורין לגמרי חיכא למימר מי משכינן להו כטהורין לגמרי וקאמר יאכלנו נקודים או ילושו: **מה טעם.** לפ משכינן להו חולין גמורין [ז] לרבנן כיון דבטלה [ח] לר"ל הוחיל ואית ליה שאני אומר: **גזירה שמא יביו.** דלי משכינן להו טהורין לגמרי חיכא למימר

חולין טמאין מייתי [י] לה ומעבד לה נקב ועוד ממין זה וקסבר (ג) [ז] מיבטלה לקב קמא ברובא דהכא קב ועוד וכיון דאיכא קב ועוד משהו ממאה טמא מן התרומה טמאה שנפלו שם ובטלינן עכשיו מגע טמא לשאון את טמא שני וניעור מתורת [י] טהורה ומטרף עם זה והוו להו פלגא ופלגא ולא מיבטל. לשמא טומאה שבטלה חזרה וניעורה טמא [י] טהורה מתורת טהרה: **ת"ל אם טומאה עוברת את הטומאה טהרה יעורר את הטומאה.** בתמיה. כלומר מיס שבקדלה שטהורים הילך יעוררו מיס שבגיר לטמא: **איתיביה.** לרבי ירמיה: **לפר כשר.** של פרה תלמוד: **לפר מקלה.** לפר דעלמא: **לטמא.** את הטובל שם לכלמיד והטובל בגמ הנדה טמא (במדבר יט) [ח]: **ולי אמרת טומאה.** המתבטלת ברוב לא בטלה לגמרי תלא כמאן דליתיה דמי לפי משכחת טומאה מחריתי מלטרפא בהדה נהי להאי לפר [יא] במגע לא מטמא לטהרין דכיון דרובו טהור לחרינן בלפר מקלה נגע שהוא הרוב תבל במשה מיהא לטומאת לילטמא להא מ"מ הטומאה נשא וליטמא להא מ"ש מטמא ת"ש [ב] מטמא לפי' בנדה ת"ש [יב] **בטילה שבטילה.** תמיכת נבילה שבטלה בשאר בשמי תמיכות שמוטות בטלה נבלה ברוב מלטמא למין בשאינו מינו בטל ותאי מין בשאינו מינו הוא: **לפי שאי אפשר לשחוטה שתיעשה נבילה.** [יג] ומאן דגרים שאי לפר לפר לנבילה שתיעשה שחוטה שבשעת היא להא לפר לנבילה שתהא לה תורת שחוטה כלום כגון כי מסרחא לה [יד] פרחה טומאה מינה כלתמרינן לקמן [ע"ב] הרחויה לגר קרויה נבילה ובכי מפרש במנחות [כג.] : ולי אמרת טומאה שבטלה כמאן דליתא דמי לפי משכחת טומאה מחריתי חזרה וניעורה ס"ג נהי להאי לפר [יא] במגע לא מטמא לטהרין דכיון דרובו טהור לחרינן בלפר מקלה נגע שהוא הרוב תבל במשה מיהא לטומאת לילטמא להא מ"מ הטומאה נשא וליטמא להא מ"ש מטמא [ב] מטמא לפי' בנדה ת"ש [יב] **בטילה שבטילה.** תמיכת נבילה שבטלה בשאר בשמי תמיכות שמוטות בטלה נביל

כח א מיי' פט"ו מהל' טוען"א ס"ד סי' שנז פעיף ב:
כט ב מיי' פ"ד מהל' בכורות הלכה ח טוש"ע י"ד סי' שנז פעיף ב:
ל ג מיי' שם פ"ה הלכה ד טוש"ע שם פעיף ה:

תורה אור השלם

1. לֹא תֹאכְלוּ כָל נְבֵלָה לַגֵּר אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ תִּתְּנֶנָּה וַאֲכָלָהּ אוֹ מָכֹר לָנָכְרִי כִּי עַם קָדוֹשׁ אַתָּה לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא תְבַשֵּׁל גְּדִי בַּחֲלֵב אִמּוֹ: דברים יד כא

מוסף רש"י

אחת זו ואחת זו עד לכלב. מין לפרש לטעמא דרבי יוחנן ובשר בשדה טריפה לא תאכלו לכלב תשליכון לו ולהיות לכלב קיימא מלא יש לפרש מדכתיב (מלכים ג ט) ולא ליזכל יאכלו הכלבים במלך יזרעאל מלמא לכלב כלבים שמה מכילא ומינה מוכח בפ"ב דזבחים (דף לא.) דמשמע ע"מ שיאכלוהו הכלבים למחר הוי פיגול: **ואידך** למעוטי סרוחה **מעיקרא** יש דרבי יוחנן. ומימה דמתון קונית דף' במתא דמסק ע"ז (דף סז:) משמע לר' יוחנן דסרוחה מעיקרא לא לריכא קרא למעוטי דהשתא דקאמר רבי יוחנן טעמו וממשו יש ומאי רב כהנא מדברי כולן נלמד נותן טעם לפגם מותר דמוקי לה התם כר' שמעון ומפרש טעמא דר' שמעון מהאי קרא דרחויה לגר וקאמר ואידך כלומר מאן דאסר טעם לפגם ההוא למעוטי סרוחה מעיקרא ואידך כלומר ר' שמעון סרוחה מעיקרא לא לריך קרא וי"ל דלעניין איסור אכילה ולאי לא לריך קרא יש מעיקרא עפרא הוא אבל לעניין טומאה הוה ממינה דמיטמא דאע"ג דלא חזיא לאכילה מידי דהוה אמלח וסכמא זרע וחיבה:

תנן התם. במסכת מכשירין (פ"ו מ"ג) רבי יג אליעזר אומר לית טהור פירש בקונטרס כגון שהשקו במים והדין עמו דנליר של עמי הארץ מיירי הכא כדמוכח שמעתא וריבא דהך משנה ואי אפשר לומר שיהא טהור אלא כדמוכח שמעתא דמים הוי רוב ומים ומקבל טומאה: ופלוגא לא בטיל. דמיעוטא מים אמרן לעיל דבטלי ברוב אבל מחצה לא בטלי: אימא עד למחצה. כלומר עד קרוב למחצה מערב בצירן והחיא משהו שנפל משלימן למחצה ולא בטיל: וטומאת משקין דרבנן. ודרשינן הכי לקרא וכל משקה אשר ישתה בכל כלי יטמא מאי יטמא הכשר. ולא מטמו אלא מדרבנן ולא גזרו רבנן אלא ברובא: אין חרשין שמא בנה של אחרת היה. זה שמניקה וזו לא כיכרה עדיין אלא ודאי בנה הוא ופטורה מן הבכורה. וראה את המבכירות מיניקות. ואת שאינן מבכירות נמי מיניקות. אין חרשין שמא בנה של זו בא לו אצל זו. והויין כולו ספק בכורות. אלא את שיונקות מן המבכירות הן הבכורות ודאין והשאר חולין וודאין: הלכתא בכוליה פירקין במתניתין בין סתמא בין בחד תנא היכא דלית פלוגתא: אהייא. אמר הלכתא: אדר' אליעזר הא לא צריך למימר דקי"ל משנת ר' אליעזר בן יעקב קב ונקי בדאמר לקמן: הא אמרה רב חדא זמנא. לקמן:

הגהות הב"ח

(א) במשנה מן העובד כוכבים אינו חרשש שמא וכו' מניקות אינו חרושש שמא: (ב) גמ' מילימא מריש מפליג פליגי ר' ישמעאל: (ג) רש"י ד"ה אין מוסיף וכו' אלא שאוהבת את זה בן חביבתה: (ד) ד"ה מבכירות וכו' ילדו עד עכשיו: (ה) ד"ה קב ונקי ולא וכו' קב מעט כ"ל ותיבת ונקי ממקו:

רבינו גרשום

ואידך. ר' יוחנן ההוא לא תאכלו כל נבלה לגר למעוטי היכא דהסריח מעיקרא קודם שתהא נבלה דלא איתחזי לגר ההיא לא מיטמיא אבל איתחזי לגר לעולם מטמא עד שתיפסל לכלב: האי נמי איתחזי לגר מעיקרא אגב אימיה. דאי לא שפעה ונשחטה ונמצאת חררת דם היתה ראויה לגר אגב הבשר וכיון דאיתחזי אגב אימא איתחזי נמי כששפעה ודין הוא שתטמא אי לאו משום דאמרינן דבטל ברוב: ציר טהור שאין רובו מים שאין צריך השקה כיון שנפל לתוכו מים כל שהוא טמא וצריך השקה: לערב מחצה מים בצירן וכיון דנפל בתוכו משהו מים הוי רוב מים ומקבל טומאה: ופלוגא לא בטיל. דמיעוטא מים אמרן לעיל דבטלי ברוב אבל מחצה לא בטלי: אימא עד למחצה. כלומר עד קרוב למחצה מערב בצירן והחיא משהו שנפל משלימן למחצה ולא בטיל: וטומאת משקין דרבנן. ודרשינן הכי לקרא וכל משקה אשר ישתה בכל כלי יטמא מאי יטמא הכשר. ולא מטמו אלא מדרבנן ולא גזרו רבנן אלא ברובא: אין חרשין שמא בנה של אחרת היה. זה שמניקה וזו לא כיכרה עדיין אלא ודאי בנה הוא ופטורה מן הבכורה. וראה את המבכירות מיניקות. ואת שאינן מבכירות נמי מיניקות. אין חרשין שמא בנה של זו בא לו אצל זו. והויין כולו ספק בכורות. אלא את שיונקות מן המבכירות הן הבכורות ודאין והשאר חולין וודאין: הלכתא בכוליה פירקין במתניתין בין סתמא בין בחד תנא היכא דלית פלוגתא: אהייא. אמר הלכתא: אדר' אליעזר הא לא צריך למימר דקי"ל משנת ר' אליעזר בן יעקב קב ונקי בדאמר לקמן: הא אמרה רב חדא זמנא. לקמן:

אחת זו ואחת זו עד לכלב. מין לפרש לטעמא דרבי יוחנן יג ובשר בשדה טריפה לא תאכלו לכלב תשליכון לו ולהיות לכלב קיימא מלא יש לפרש מדכתיב (מלכים ג ט) ולא ליזכל יאכלו הכלבים במלך יזרעאל מלמא לכלב כלבים שמה מכילא ומינה מוכח בפ"ב דזבחים (דף לא.) דמשמע ע"מ שיאכלוהו הכלבים למחר הוי פיגול: **ואידך** למעוטי סרוחה מעיקרא יש דרבי יוחנן. ומימה דמתון קונית דף' במתא דמסק ע"ז (דף סז:) משמע לר' יוחנן דסרוחה מעיקרא לא לריכא קרא למעוטי דהשתא דקאמר רבי יוחנן טעמו וממשו יש ומאי רב כהנא מדברי כולן נלמד נותן טעם לפגם מותר דמוקי לה התם כר' שמעון ומפרש טעמא דר' שמעון מהאי קרא דרחויה לגר וקאמר ואידך כלומר מאן דאסר טעם לפגם ההוא למעוטי סרוחה מעיקרא ואידך כלומר ר' שמעון סרוחה מעיקרא לא לריך קרא וי"ל דלעניין איסור אכילה ולאי לא לריך קרא יש מעיקרא עפרא הוא אבל לעניין טומאה הוה ממינה דמיטמא דאע"ג דלא חזיא לאכילה מידי דהוה אמלח וסכמא זרע וחיבה:

תנן התם. במסכת מכשירין (פ"ו מ"ג) רבי יג אליעזר אומר לית טהור פירש בקונטרס כגון שהשקו במים והדין עמו דנליר של עמי הארץ מיירי הכא כדמוכח שמעתא וריבא דהך משנה ואי אפשר לומר שיהא טהור אלא כדמוכח שמעתא דמים הוי רוב ומים ומקבל טומאה: ופלוגא לא בטיל. דמיעוטא מים אמרן לעיל דבטלי ברוב אבל מחצה לא בטלי: אימא עד למחצה. כלומר עד קרוב למחצה מערב בצירן והחיא משהו שנפל משלימן למחצה ולא בטיל: וטומאת משקין דרבנן. ודרשינן הכי לקרא וכל משקה אשר ישתה בכל כלי יטמא מאי יטמא הכשר. ולא מטמו אלא מדרבנן ולא גזרו רבנן אלא ברובא: אין חרשין שמא בנה של אחרת היה. זה שמניקה וזו לא כיכרה עדיין אלא ודאי בנה הוא ופטורה מן הבכורה. וראה את המבכירות מיניקות. ואת שאינן מבכירות נמי מיניקות. אין חרשין שמא בנה של זו בא לו אצל זו. והויין כולו ספק בכורות. אלא את שיונקות מן המבכירות הן הבכורות ודאין והשאר חולין וודאין: הלכתא בכוליה פירקין במתניתין בין סתמא בין בחד תנא היכא דלית פלוגתא: אהייא. אמר הלכתא: אדר' אליעזר הא לא צריך למימר דקי"ל משנת ר' אליעזר בן יעקב קב ונקי בדאמר לקמן: הא אמרה רב חדא זמנא. לקמן:

שנפל לתוכו מים כל שהוא טמא.

כדמפרש נחמדו מים בארץ כדי שיעור מחצה מים בצירן וכי נפל ביה כל שהו מלא מין את מינו וכבו מים על הציר וטמא ולמאן דליה ליה טומאה שבטלה מזכה ונעורה מוקי לה יז ליה שנפלו ביה לאחר השקה מי עם הארץ כל שהו כך פי' נקונטי יז והך דפי' מים של עם הארץ ולא פירש מים טמאים משום דמתני' קתני מים סתם וח"ת ולמאן דמוקי לה שנפלו בו מים של עם הארץ פשיטא טעם בעי השקה ממחלתן דבעי השקה דמיזה טעם בעי השקה ממחלתן מי רוצה ליר הא יח אמרו לעיל דמיעוטא מים בטלי להו ברובא ולא השקה ומאי מיא מיא ומהאי טעמא גופיה יט נפלי ביה לאחר השקה מים טמאים כל שהו הרי מים טמאים הללו מוזיגים ומטמאין חותן מים הטהורים ומי לשמעוניו היא גופה לריר של עם הארץ בעי השקה בפירוש הוה ליה למיתני הלוקח ליר מעם הארץ משיקו במים וטהור כ וי"ל דלא דמי סופו למחלתו דס"ד מתחלתו נעשה הציר כמים טמאים לא יצא מחזקת טומאתה על ידי שנפלה לתוכו שהמים הם מעט מכל הכח כא השקה דמה נפשך טהור הוא ממינה כב דשנפלו לו טמאים כל שהו משום חשש דשמא מים רוב לא נוליאנו כג מחזקת למאן דמוקי דמי כל שהו מים טמאים כד הוא כה ודייק מינה רב נחמן זאת אומרת נחשדו עמי הארץ לערב מחצה מים כו ביניהן כלומר פעמים שמערבין בו מחצה מים ולאו למימרא שאם היה בו רוב כז לא היה טמא כשנפלו בו מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן כח (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן כט (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן ל (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן לא (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן לב (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן לג (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן לד (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן לה (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן לו (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן לז (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן לח (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן לט (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן מ (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן מא (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן מב (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן מג (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן מד (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן מה (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן מו (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן מז (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן מח (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן מט (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן נ (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן נא (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן נב (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן נג (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן נד (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן נה (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן נו (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן נז (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן נח (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן נט (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן ס (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן סא (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן סב (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן סג (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן סד (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן סה (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן סו (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן סז (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן סח (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן סט (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן ע (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן עא (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן עב (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן עג (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן עד (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן עה (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן עו (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן עז (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן עח (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן עט (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן פ (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן פא (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן פב (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן פג (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן פד (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן פה (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן פו (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן פז (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן פח (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן פט (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן צ (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן צא (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן צב (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן צג (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן צד (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן צה (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן צו (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן צז (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן צח (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן צט (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן ק (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן קא (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן קב (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן קג (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן קד (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן קה (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן קו (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן קז (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן קח (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן קט (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן קי (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן קיא (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן קיב (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן קיג (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן קיד (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן קטו (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן קטז (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן קיז (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן קיח (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן קיט (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן קכ (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן קכא (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן קכב (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן קכג (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן קכד (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן קכה (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן קכו (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן קכז (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן קכח (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן קכט (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן קל (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן קלא (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן קלב (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן קלג (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן קלד (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן קלה (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן קלו (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן קלז (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן קלח (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן קלט (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן קמ (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן קמא (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן קמב (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן קמג (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן קמד (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן קמה (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן קמו (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן קמז (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן קמח (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן קמט (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן קנ (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן קנא (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן קנב (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן קנג (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן קנד (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן קנה (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן קנו (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן קנז (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן קנח (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן קנט (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן קס (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן קסא (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן קסב (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן קסג (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן קסד (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן קסה (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן קסו (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן קסז (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן קסח (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן קסט (אם) לא הוה מטמא מים כל שהו דשמא היה טמא כדפרישית לעיל למימרא שאם מחמלתן לא היו רגילין לערב כי אם מועטין אם כן קע (אם)

הלכה כר' יוסי בן המשולם למה לי. הא מהך שמעת מינה להלכתא כוותיה דהא לא פליגי רבנן עליה: **אי אמר הלכה כבויה פירקין ופלוגתא דרבי יוסי קמי: ומאי כבויה פירקין.** דמשמע טובא משום ר' יוסי תרתי מילי אמר במתני' עושה מקוה מקום לקופין וכן תופס את השער לרחות את מקום המוס מפני דרכן שמעון לא אמר רב (ה) דהוא אמר כר מפלוגתא ופלוגתא דבריית' ופלוגתא היא להכי משמעינן הלכה כר' יוסי בהדיא גלגולי ולמימרא דאדרבן שמעון בן גמליאל קאי הא הלכתא בכויה פירקין ופלוגתא דבריית' לאו פלוגתא: **מרחמת.** תוספת בן מבירתה: **וזרים.** שנולדים עכשיו תלויין וכרוכין ויוקנין הזקנות שנפטרו כבר מן הכבורה ונקבות הנולדות עכשיו מלא תלויות במכבירות דהשתא אין כאן להכין כלום דמכבירים אין שום בכור שהרי בני הזקנות הן ונקבות התלויות במכבירות אין דין בכורות עוהנה בהן: **אין חושבין.** להממיר ולספקן נספק בכורות ולומר שמא בנה של זו בא לו אצל זו וכבירים בני המכבירות: **שאינה מרחמת.** וולד בהמה לחרת: **ולא ילדה.** (ו) אם היה לה וולד ממתלה להתי ולתי ת"ל לא הוי התי וולד דילה פטורה מן הכבורה להא הוה לה תמריא ומיהו היכא דילדה חיישינן לרחומי שמרחמת וולד בהמה לחרית: **ומאי נפקא מינה.** הא לענין בכורה ממה נפשך פטורה דתי התי לאו דילה הא הוה לה תמריא: **למילקי עליה.** דהתי שכרוך תחריה משום אותו ואת בנו: **לא נקי.** דללמת לאו דילה הוה: **אין חושבין כו'.** אלמת בודתי דילה (ו) מחזיק ליה לגא מרחמת אלא דילה: **מי קתני.** אין חושבין שמא בנה של תחרת הוה: **היה קתני והכי קאמר.** ממה נפשך פטורה מן הכבורה דאין חושבין שמא מרחמת בן חברתה אלא ת"ש היה לה וולד אחר מעיקרא הלכך לענין בכורה ולתי פטורה אבל לענין אותו ואת בנו קשיקא הוא: **למאי ריחמי.** הואיל ולכולן הוי ולדות אלא ותי תפי' ילדה מינה מרחמת ילדה תפי' ילדה מינה מרחמת: **ריחומי ריחים.** הואיל ולכולן הוי ולדות אלא ותי תפי' ילדה מינה מרחמת ילדה תפי' ילדה מינה מרחמת: **ופלוגתא דבריית' פלוגתא היא.** (ז) וא"ת דר' יוסי בן המשולם פליגי עליה (ח) ממה נפשך דבריית' מדאיצטריך לפסוק הלכה כמותו וי"ל דשמא אין מחלוקת שנויה לא בתמנה ולא בבריית' אלא דקיש ליה דפליגי רבנן עליה: **הנכנם** לתוך עדרו בלילה כו' ולמחר השבים בו'. תימה למה ליה למיקתי בעגין זה לימא הנכנס לתוך עדרו ולמה זכריס תלויס כו' ונקבות כו' וי"ל דלרבותא נקט הכי דתע"ג דולתי היתה תמלת לידתן בלילה שעדיין אין התמהות מכירין בוולדותיהן ודלכן לטעות בלילה ובא לו בנה של זו אלא זו תפי' הכי לא תייסינן: **ראה** חזיר שהוא ברוך אחר רחל.

קתני קסה דנקט חזיר ולא גמל משום דסבר כר' שמעון (ט) דתסר קלוט היולא מן הטהור ותפי' היה יודע שהוא בנה של רחל היה נתסר בתכילה ומיהו מניין למימר לתגך דנקט רחל שהיא בהמה דקה נקט חזיר ת"ל ניתא למיקתי למילתיה בכולי עלמא: **הזורים** (י) יולדות למחר השבים ומצא זכרים תלויות (ל) בשאין מבכירות ונקבות תלויות במבכירות אינו חושש שמא בנה של זו בא לו אצל זו: איבעיא להו (מ) דבר בחזקתו דקאמר רשב"ג דאינה מרחמת אלא אם כן יולדת הא היכא דאוליד חיישינן לרחומי או דלמא דידה מרחמא דלא דידה לא מרחמא היה למאי נפקא מינה למלקא עלה (נ) משום אותו ואת בנו אי אמרת דידה מרחמא דלא דידה לא מרחמא לקי ואי אמרת דלא דידה נמי מרחמא לא לקי מאי ת"ש רשב"ג אומר הלוקח בהמה מן העובר כובסים אינו חושש שמא בנה של אחרת היה מי קתני הוא היה ה"ק אינו חושש שמא בנה של אחרת אלא א"כ היה לה ולד מעיקרא ת"ש נכנם בתוך עדרו וראה את המכבירות מניקות ואת שאינן מבכירות מניקות אינו חושש שמא בנה של זו בא לו אצל זו או שמא בנה של זו בא לו אצל זו אמאי ליחוש דלמא רחומי רחים במקום דידה לא שבקא דידה ומרחמא דלא דידה ת"ש (ס) דבר בחזקתו [וכן] כו' מאי לאו רישא דומיא דסיפא מה סיפא ודאי דידה אף רישא ודאי דידה מידי איריא האי כדאיתא והאי כדאיתא ומאי וכן אפטורה דבכבר"ח אר"י ראה (ע) חזיר שכרוך אחר רחל פטורה מן הכבורה (פ) ואסור באכילה (צ) עד יבא ויורה צדק לכם פטור מן הכבורה כמאן דרשב"ג ואסור באכילה כרבנן ותו אי כרבנן מאי עד יבא ויורה צדק לכם עד שיודע לך דבר מיבעי ליה וכי תימא מספקא ליה אי הלכה כרשב"ג אי כרבנן אי מספקא ליה אמאי פטורה מן הכבורה ותו מי מספקא ליה (ק) והאמר רבה בר בר חנה אמר ר' יוחנן כל מקום ששנה רשב"ג במשנתינו הלכה כמותו חוץ מערב ויצידן וראיה אחרונה לעולם פשיטא ליה הלכה כרבן שמעון בן גמליאל מיהו מספקא ליה אי סבר רבן שמעון בן גמליאל יולדת מרחמת או אינה מרחמת אי הכי עד דאשמעינן חזיר לישמעינן טלה ולמילקי עליה משום אותו ואת בנו חזיר איצטריכא ליה דאי אשמעינן טלה הוה אמינא אם תמצא לומר דסבר יולדת מרחמא דמינה דלא מינה לא אשמעינן חזיר (דמרחמת) ואפילו דלאו מינה נמי דאיכא למימר דלמא מרחמא והיינו דאמר רבי יוחנן בעי אחאי וכן כו': **ודתי דידה.** דכל תלת ומלת תמלוי בה דידה הוא לה שבקה דידה ומרחמת דלתו דידה ניחא נמי דקתני הלכך בתזקתו לתוך עדרו ולתה זכריס תלויס כו' ונקבות כו' וי"ל דלרבותא נקט הכי דתע"ג דולתי היתה תמלת לידתן בלילה שעדיין אין התמהות מכירין בוולדותיהן ודלכן לטעות בלילה ובא לו בנה של זו אלא זו תפי' הכי לא תייסינן: **ראה** חזיר שהוא ברוך אחר רחל.

קתני קסה דנקט חזיר ומיקתו: **פטורה מן הכבורה.** והכא תתריו לא הוי בכור: **כר' שמעון.** (פ) לא מרחמת דלא דידה ותפי' ילדה הוי (ר) יתא יולדת תתריה ואינה מרחמת דלא תפי' ילדה הוי (ש) ואפילו תכי לא תייסינן לרחומי דמיירי דלתי תתריה ולא ילדה ולא מרחמת: **ואסור בתכילה כרבנן.** דתייסינן לרחומי דתי כרשב"ג הוה טמא היוצא מן הטהור ומותר בתכילה כדלמרן בפירקין קמא (דף ה:): **עד יבא ויורה צדק לכם.** עד שיבא תליהו ויורה תס תמור: **מאי יבא ויורה.** כיון דכרבנן ס"ל דתייסי לרחומי מאי יבא ויורה גלוי מילתא הוא שיגיד לנו תס בנה הוא תס לאו ותורתה לא שייך למימר תלא נדבר הלכה: **עד שיודע הדבר.** תס בנה הוא תס לא: **וכי תימא מספקא ליה כו'.** וה"ק עד שיבא ויורה תי הלכה כר"ש ומותר בתכילה תי כרבנן ואסור בתכילה מספיקא שמא ריחמתו: **לעולם פשיטא ליה הלכה כר' שמעון.** לפטורה מן הכבורה (ת) דולתי ס"ל לאו דילה הוא תי תו תמריא ומיהו **מספקא ליה תי סבר ר"ש או כו'.** והיינו עד יבא ויורה לדק ויעמידנו על טעמו של רשב"ג: **יולדת מרחמת.** והתי תסור בתכילה לרבנן בכורה מיפטר משום דתי הוה דילה שפיר ותס לאו דילה הוה לה תמריא ובתכילה תסור דתיכא למימר ולד תחריה תוה לה ומית ורחמתיה להתי: **או אינה מרחמת.** ומותר בתכילה דולתי דילה הוא: (ו) (**דתי**) **נתשמעינן טלה ונקו עליה משום אותו ואת בנו.** ולימא רתה טלה כרוך ברחל פטורה מן הכבורה(ו) ממה נפשך תי התי לאו דילה תמריא הוה לה ומית ורחמיתה התי (ת) משום אותו ואת בנו לא נקי עד יבא ויורה לנו טעמו של רבן שמעון: **הוה אמינא תפי' תס תימי נומי.** יולדת מרחמת הני מילי דמינה תבל חזיר מותר בתכילה דלאו דמינה לא מרחמת ותס ולתי בנה הוא תי

אם כן ילדה כבר. משום הכי אסור (ע) באכילה דמספקא ליה להכי אמר עד יבא ויורה צדק: ולמילקי עליה משום אותו ואת בנו. לבכורה לא מצי אמר כדאמרי' דפטורה מבכורה ממה נפשך:

(ו) גרתה דע"ל תבל לענין תיסור תמילה מספקא ליה להכי אמר וכו'.

ילדה ודאי אינה מרחמת: הא ילדה. ודאי מרחמת ולד שאינו שלה: או דלמא. אפי' ילדה אינה מרחמת את שאינו שלה: והא בעיא לא צריכא אלא לענין אותו ואת בנו דאי אמרינן יולדת מרחמת ממה נפשך פטורה מן הבכורה דכבר ילדה אלא (לגבי [לענין] אותו ואת בנו צריך לידע אי הוי בנה אי לא למילקי עליה אי שחיט ליה בהדה: אין חוששין כו' אלמא דלא דידה לא

(ה) [בפ"ג: תגוים],
(ו) סנהדרין נג. נא: ב"ק קט.
ב"ב קעד. כתובות עז. גיטין לח. עה. ב"מ נח:, ג) וכן פ"ק, ד) הא יולדת בתריתא דתיבה כו' פ"ק, ה) דלא מרחמת מלא דידה ס"ק, ו) פ"ק מ"ז, ז) פ"ק מ"ג, ח) פ"ק, ט) ומשום פ"ק, י) מכל מקום בבריית, יא) מדאיצטריך פ"ק, יב) [לעיל ו:],

הגהות הב"ח

(ה) גמ' הלכתא בכוליה:
(ו) שם ושאינן מבכירות מניקות למתר הסיפא:
(ז) שם מיבעיא להו הדבר:
(ח) שם מ"ש הדבר משמזקתו וכן מלא לתו: (ט) רש"י ד"ה ומתי וכו' כ"ה דהא תמר כר':
(י) ד"ה שמיהא מרחמת וכו' תמרת מלא ת"כ יולדת אם לא היה כו' ודאי דידה מי נמי: (ל) ד"ה אין חושבין וכו' מחזקינן ליה: (מ) ד"ה לעולם וכו' בודאי דא"נ לתו דילה:

גליון הש"ס

תוס' ד"ה ופלוגתא וכו' וא"ת דר"י בן המשולם. ק"ל הא ממ"נ לפי מירוץ ב' בתוס' במעל"ד זה ד"ה ויש"ו כיון דלא קמיפלגי על היות עצמה לא מיקרי פלוגתא הא לתירוץ זה בתמת מיקרי פלוגתא הן מטעם דבר אע"ג הן מטעם מ"ד בתולין דמוקם ליה גחז אלא דתיקו בכלל לד מפלוגתא כיון דליכא פלוגתא בהך דינא עצמו. ת"כ ממילא אין התמלה לקוראיתה דפשיט הוי מכלל דפלוגתא דבריית' כפשיט דרשב"ג דפליג עלה בדין זה לא הוי בכלל. ולתירוץ ג' שם הא דלקתך לפיפכך הלכה כיון דטעמא דריב"מ משום דבר אע"ג מיקרי פלוגתא ואילך לפמעינן הלכה מטעם דמוקם לתו ליה גחז לא מיקרי פלוגתא ומתילה לן יהיענן דפלוגתא דבריית' לא הוי פלוגתא:

רבינו גרשום

מהו דתימא כי אמר רב הלכתא בכוליה פירקין בר מפלוגתא אדרבי יוסי קאמר ומאי בכוליה פירקין דקאמר משום דתרתי הלכות א"ר יוסי עושה מקום וכן התולש להכי נקט לישנא דכוליה פירקין. אבל לעולם אין הלכה כרשב"ג משום דפליגי בברייתא להכי קאמר הלכה כר' יוסי בן המשולם בפירוש למימרא דמאי דקאמר הלכה בכוליה פירקין אדרבן שמעון בן גמליאל קאמר משום דלא חשיב לאקמיה דפלוגתא דברייתא: מפני שמרחמת. מניקה וולד של בהמה אחרת אע"פ שאינו בנה ושמא עדיין לא ביכרה וכדאמרן ומיעוט חולבות אע"פ שאינן יולדות הלכך הבא אחריו בכור מספק: הדבר בחזקתו. ודאי בנה הוא והבא אחריו פטור: זכרים תלוים. יונקים בזקנות באותן שאינן מבכירות ונקבות יונקות תלויות במבכירות אינו חושש כו'. ופטורין כולם מן הבכורה דכל אחד יונק מאמו: דאינה מרחמת אלא א"כ יולדת. הכי אמר רשב"ג אותה שמעולם לא

תורה אור השלם

1. זִרְעוּ לָכֶם לִצְדָקָה קִצְרוּ לְפִי חֶסֶד נִירוּ לָכֶם נִיר וְעֵת לִדְרוֹשׁ אֶת יְיָ עַד יָבוֹא וְיוֹרֶה צֶדֶק לָכֶם:

הושע י יב

מוסף רש"י

חזיר שכריך אחר רחל. כלומר נמצך ושוכן אלמה תמיד (חולין קכו.). **חרץ מערב.** בגט פשוט (ב"ב קנב:) וצידן. במסכת גיטין (עד.) **וראיה אחרונה.** בלישי ממונות השני (סנהדרין לח.) שנתלן בשני מתלוקות בתניא שעד לשים לתסור אם הדין, כראשונה אלמה כמותו ובתמונה אין הלכה כמותו (ב"מ לח:).

רבינו גרשום (המשך)

מרחמא ולקי עליה משום אותו ואת בנו: מי קתני הוא. שמא בנה של אחרת הוא אי הוה תני הוא הוה משמע דקאמרת אלא כיון דתני היה הכי קאמר אין וכו': במקום דידה. לא מרחמא דאחריני אבל שלא במקום דידה תיבעי: דבר בחזקתו וכן היה וכו' מה סיפא ודאי דידה. משום דכולהו ילדו: אף רישא. הדבר בחזקתו מיירי דודאי דידה ולא אמרינן דאי ילדה מרחמא דלאו דידה: הא כדאיתא והא כדאיתא. סיפא ודאי דידה ורישא לאו ודאי דידה אלא מרחמא ולא לקי משום אותו ואת בנו: מאי וכן. דקא מדמי רישא לסיפא: אפטורה מן הכבורה. משום דכבר ילדה ולעולם רישא מרחמא לאו דידה ולא לקי: שכרוך אחר רחל. ויורה צדק משיח: פטור מן הכבורה משיח. דאמר רבה בר בר חנה אמר ר' יוחנן כל מקום ששנה רשב"ג במשנתינו הלכה כמותו חוץ מערב ויצידן. דאמרי מרחמת אף שלא ילדה דאי רבן שמעון מותר באכילה (דתימא מרחמת לא ילדתו דאי רבן שמעון מותר באכילה) דקי"ל היוצא מטהור טהור: אי כרבנן מאי עד יבא ויורה. כיון דמרחמא ודאי מיפשט פשיטא ליה דאסור באכילה ולספק אכילה לא צריך הוראת משיח אלא הכי איבעי למימר אסור באכילה עד שיודע לך דבר אם הוא בנה: או הלכתא כר' שמעון דאמר דלא דידה לא מרחמא: אי כרבנן. דאמרי מרחמת לתכי מסתפק עד יבא ויורה צדק: לעולם פשיטא ליה דהלכה כרבן שמעון. אבל מספקא ליה אי סבר ר' שמעון דיולדת מרחמת אפי' דלאו דידה אי לא. פטור מן הבכורה הוא ממה נפשך דלמא בנה הוא ואי אינו בנה ודאי לא הות מרחמת אלא

לא א מיי' פ"ב מהלכות בכורות ה"ד ס"ע ב: לב ב מיי' פי"ב מהל' תמיתה הלכה י"ח סמ"ע ו"ד סי' טז סעיף ה: לג ג מיי' פ"ד מהלכות בכורות הל' ח טוס"ע י"ד סי' שטו סעיף ג: לד ד מיי' פ"ל מהלכות מתנות עניים הל' ד טוס"ע י"ד סי' עט סעיף ג: